

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500262 Sociologia	OB	3	2

Professor de contacte

Nom: Dafne Muntanyola Saura

Correu electrònic: Dafne.Muntanyola@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Anna Tarrés Vallespi

Prerequisits

Per cursar aquesta assignatura es recomana haver aprovat Mètodes Qualitatius de Recerca Social i Mètodes d'Anàlisi.

Objectius

En les assignatures precedents d'investigació social s'han tractat els fonaments i les diferents fases i mètodes d'investigació social. L'assignatura Metodologia i Disseny de la Recerca Social introdueix els conceptes bàsics de la metodologia científica i capacita l'alumnat per a delimitar uns objectius de recerca, construir l'objecte d'estudi i plantejar-ne un disseny d'investigació pertinent. Les bases de la recerca qualitativa i els seus procediments més específics s'han vist a Mètodes Qualitatius de Recerca Social i Mètodes d'Anàlisi.

L'assignatura Anàlisi Qualitativa cal entendre-la en continuïtat amb les anteriors i té, com a objectiu fonamental, la comprensió i aplicació de mètodes i tècniques d'anàlisi qualitativa a diversos àmbits de la investigació sociològica. Amb tot, aquestes no es tracten de manera puntual i aïllada, sinó emmarcades en un procés de recerca i en una perspectiva metodològica coherent que integra teorització, producció de dades i anàlisi/interpretació. La realització d'un treball de recerca anirà orientat a assolir aquest objectiu.

Competències

- Aplicar els principals mètodes i tècniques quantitatius i qualitatius de recerca social en un tema concret.
- Avaluar la qualitat del propi treball.
- Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
- Descriure els fenòmens socials de manera teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.

- Dissenyar un projecte de recerca social definint un marc teòric exhaustiu amb uns conceptes clars, formulant hipòtesis coherents i significatives, escollint les tècniques de recerca apropiades per als conceptes adoptats i analitzant els resultats empírics obtinguts amb aquestes tècniques.
- Enumerar la metodologia i les tècniques de recerca sobre les quals recolzen les principals hipòtesis sobre les relacions socials, les posicions i les pràctiques dels individus en l'estructura social i els canvis socials.
- Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
- Treballar en equip i en xarxa en situacions diverses

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els resultats d'una observació.
2. Analitzar una mostra d'entrevistes.
3. Avaluar la qualitat del propi treball.
4. Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
5. Definir conceptes d'anàlisi.
6. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
7. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
8. Elaborar un guió d'entrevista o d'un grup de discussió.
9. Elaborar un instrument d'anàlisi significativa per a aquesta hipòtesi.
10. Elaborar un pla d'observació.
11. Esmentar els principals conceptes de la sociologia.
12. Explicar la base metodològica d'aquests mètodes i tècniques quantitatius i qualitatius.
13. Formular una hipòtesi amb aquests conceptes.
14. Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
15. Identificar els principals mètodes i tècniques quantitatius i qualitatius.
16. Indicar-ne les dimensions, els possibles indicadors quantitatius i l'evidència qualitativa rellevant per observar-los empíricament.
17. Obtenir conclusions a partir de la informació recollida amb aquest instrument.
18. Relacionar-los amb els diferents enfocaments de la sociologia.
19. Treballar en equip i en xarxa en situacions diverses
20. Utilitzar el programari apropiat per analitzar una entrevista o una observació.

Continguts

Tema 1. Introducció.

Perspectives metodològiques en la recerca qualitativa i eixos diferenciadors.

Aspectes generals de disseny.

L'espiral qualitativa.

Principis epistemològics: reflexivitat, pragmatisme i intersubjectivitat.

Tema 2. Aspectes generals dels mètodes d'anàlisi qualitativa.

Materials objecte d'anàlisi qualitativa.

Dinàmiques inductives i dinàmiques deductives.

Discurs com a producte i discurs com a procés.

Nivells d'anàlisi: conceptes, dimensions i indicadors.

Tema 3. Les eines pel treball de camp: recollida de dades i anàlisi.

Notes de camp

Fitxa d'observació

Guió d'entrevista

Tema 4.L'anàlisi de les dades

De l'anàlisi temàtica de contingut a la generació de categories.

Principis analítics i interpretatius de la Grounded Theory

Procediments i fases. Oberta, axial i selectiva.

Criteris avaluatius i controvèrsies de la GT.

Tema 5.Altres mètodes d'anàlisi

Anàlisis estructurals

Anàlisi crítica del discurs

Anàlisi de xarxes.

Anàlisi conversacional

Tema 6. La formalització a l'anàlisi qualitativa.

L'ús d'eines informàtiques en anàlisi qualitativa.

Els programes ELAN i Atlas.ti. Nivells textuais i conceptuals d'anàlisi.

La creació de la graella tipològica i de tipus ideals

Metodologia

La dinàmica docent combina una orientació pràctica amb la necessària reflexió teòrica que acompanya l'aplicació dels mètodes i tècniques tractats.

Pel que fa a la docència a l'aula, les sessions plenàries es basen en l'exposició de continguts, oberta a la participació activa de l'alumnat i a la introducció de petites dinàmiques pràctiques. D'altra banda, les sessions amb el grup desdoblats seran íntegrament pràctiques i s'hi realitzaran tres tipus d'activitats: orientació general dels treballs de recerca; realització exercicis i aplicacions pràctiques; anàlisi dels textos de la bibliografia obligatòria i pràctiques a l'aula d'informàtica.

El treball autònom de l'estudiant estarà orientat a la realització d'un treball de recerca que aplica els continguts teòrics i empírics treballats a l'assignatura.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exposició teòrica de continguts del temari i exemples d'aplicació.	15	0,6	5, 9, 12, 13, 15, 17, 18

Pràctiques d'aula (seguiment de treballs i exercicis d'aplicació)	10	0,4	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 17, 18, 19
Sessions a l'aula d'informàtica (Atlas.ti)	6	0,24	1, 2, 3, 6, 9, 19, 20
Tipus: Supervisades			
Tutories de grup programades (seguiment de treballs)	2	0,08	3, 5, 7, 9, 13, 14, 17, 19
Tipus: Autònomes			
Preparació de la conclusió individual del treball	10	0,4	3, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 15, 17, 18
Treball de recerca (notes de camp, fitxa d'observació, graella tipològica)	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 20

Avaluació

Hi ha 6 requisits per aprovar aquesta assignatura:

- Fer l'exercici de l'esquerda i entregar-ne les evidències.
- Entregar les pràctiques dels seminaris de lectura.
- Fer 20 hores d'observació individual entre dos escenaris socials diferenciats: 8 en una fase genèrica, i 12 en una fase específica, seguint el model de notes de camp de classe.
- Corregir les notes de camp segons la plantilla l'observació genèrica d'un company o companya. .
- Entregar quan toca les entregues parcials pel treball de grup (tema, cronograma, pregunta inicial, fitxa d'observació, guió d'entrevista, presentació oral, treball escrit amb conclusions individuals).
- Assistir i preguntar a les presentacions orals finals.
- Assistir a les pràctiques de l'aula d'informàtica.

Aquesta assignatura no té examen final ni parcial. S'avaluarà la participació regular a les sessions de classe de teoria i pràctiques, així com la feina feta amb les lectures. Es potenciarà la participació activa a classe amb entregues parcials que culminarà en un treball en equip escrit i oral. En cas de no poder assistir a les classes per un motiu excepcional (de salut, laboral amb justificat, altres motius personals) cal parlar-ne amb la professora la primera setmana del curs per tal de pactar una avaluació alternativa. Fora d'aquests casos, si les entregues no es compleixen o no s'arriba a un mínim de 4, l'assignatura es considerarà suspesa.

Un no presentat només serà possible si l'estudiant comunica a la professora que deixa la classe les dues primeres setmanes de l'assignatura, o bé sis'han complert totes les entregues amb més de 4 menys una.

Els seminaris teòrics (5) duraran una hora, es dividirà la classe en dos grups per cognoms. Les preguntes de seminari s'han d'entregar en mà al principi de classe, i les entregues del treball el dia marcat al programa a la bústia abans de les 6 de la tarda. NO S'ACCEPTERAN ENTREGUES QUE NO SIGUIN EN PAPER, SENSE NOM O FORA DE TERMINI.

El plagi és un delictes i una presa de pèl. Plagiar les idees o les frases d'algú sense citar de forma directa o indirecta comporta SUSPENDRE L'ASSIGNATURA.

Dediqueu temps i diners a venir a classe. Per tant, l'ús del mòbil, del portàtil a internet, de la tablet i d'altres dispositius electrònics a l'aula no està permès.

Les activitats d'avaluació no superades podran ser revisades durant el període d'avaluació de compensació si han tingut un mínim d'un 3.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Completar les pràctiques dels seminaris de lectures	20	16	0,64	3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 18
Elaboració d'un guió d'entrevista	5	5	0,2	3, 5, 7, 8, 12, 13, 15, 18, 19
Exercici de l'esquerda	5	5	0,2	11, 15, 18
Notes de camp I i II i elaboració de la fitxa d'observació	30	30	1,2	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 19
Presentació oral del treball	10	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 7, 10, 11, 13, 14, 15, 17, 19
Treball escrit final (taula tipològica, anàlisi i conclusions)	30	30	1,2	2, 8, 10, 11, 16, 20

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA OBLIGATÒRIA (a copisteria)

Corbin, J. & Straus, A. (1990). Grounded Theory Research: Procedures, Canons, and Evaluative Criteria, *Qualitative Sociology*, 13(1), 3-23.

Goffmann, E. (1974/1989). On fieldwork, *Journal of Contemporary Ethnography*, 18: 123-132.

Lareau, A. (1996). Common Problems in Fieldwork: A Personal Essay. In Lareau, A. & Shultz, J. *Journeys through Ethnography. Realistic accounts of fieldwork*. Boulder: Westview Press.

Lozares, C. (1996). La teoría de redes sociales. *PAPERS*, revista del departament de sociologia de la UAB, 48: 103-126.

Mauss, M. (1936/1971). El concepto de la técnica corporal en Sociología y antropología. Madrid: Tecnos.

Muntanyola, D. (2014). Metodología(s). Perspectivas, prácticas y desafíos. Encrucijadas. *Revista Crítica en Ciencias Sociales*, 8, diciembre.

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

Banks, M.(2005). *Visual Methods in Social Research*. London, Sage.

Becker, H. (2014). *What About Mozart? What About Murder? Reasoning from Cases*. The University of Chicago Press.

Berthomé, F; Bonhomme, J, Delaplace, G. (2012) Preface: Cultivating unertainty, *Journal of Ethnographic Theory* 2 (2): 129-37.

Bolíbar, M. (in press). Macro, meso, micro: broadening the 'social' of social network analysis with a mixed methods approach, *Quality & Quantity*, DOI: 10.1007/s11135-015-0259-0.

Bourdieu, P.; J.C. Chamboredon y J.C. Passeron. 2000. *Le métier du sociologue*. Paris: Mouton.

Burguess, R. (Ed.) (1084/2006) *Field Research: A Sourcebook and Field Manual*. London: Routledge.

Burawoy, M. (1998). The Extended Case Method, *Sociological Theory*, 16:1-27.

Charlwood, A.; C. Forde, I. Grugulis, K. Hardy, I. Kirkpatrick, R. MacKenzie y M. Stuart. 2014. "Clear, rigorous and relevant: publishing quantitative research articles in Work, employment and society", *Work Employment and Society*, 28(2): 155-167.

Charmaz, K. (2006). *Constructing Grounded Theory*. London: Sage.

Cicourel, A. 2006. "The interaction of discourse, cognition and culture". *Discourse Studies*, 8(1): 25-29.52

Emerson, R; Fretz, R. & Shaw, L. (2011). *Writing Ethnographic Fieldnotes*. The University of Chicago Press. (Chapters 1 & 2).

Franzosi, R. 2004. *From words to numbers: narrative, data and social science*. Cambridge: Cambridge University Press.

Flyvberg, B. (2011) "Case Study", in Norman K. Denzin & Yvonna Lincoln, eds, *The Sage Handbook of Qualitative Research*, Thousand Oaks, Ca:Sage (Chapter 17), pp. 201-2016.

Garfinkel, H. 2006. *Seeing sociologically: The routine grounds of social action*. Boulder: Paradigm Publishers.

Glaser, B.; Strauss, A.; Strutzel, E.(1968) *The Discovery of Grounded Theory; Strategies for Qualitative Research*. *Nursing Research*, 17 - Issue 4 - 364

Goffman, E. 1983. "Presidential address: the interaction order". *American Sociological Review*, 48(1): 1-17.

Harper, D. (2002). *Talking about pictures: a case for photo elicitation*, *Visual Studies*, 17 (1): 13-26.

Hanneman, R. & Riddle, M. (2005). *Introduction to social network methods*. University of California, Riverside (published in digital form at <http://faculty.ucr.edu/~hanneman/>).

Harrington, B. (2003). *The Social Psychology of Access in Ethnographic Research*, *Journal of Contemporary Ethnography*, 32: 592

Heath, S. B. (1993). *The Madness(es) of Reading and Writing Ethnography*. *Anthropology and Education Quarterly*, 24 (3): 256-268.

Hesse-Biber, S. 2010. "Qualitative approaches to mixed methods practice", *Qualitative Inquiry*,